

Plantwegval door aphanomyces. Op de foto is te zien dat de combinatie van een slechtere structuur (spoor) en een langdurige heel vochtige tot natte grond de aantasting door aphanomyces bevordert.

ZET APHANOMYCES EEN AGRONOMISCHE HAK

Aphanomyces is een waterminnende bodemschimmel die in Nederland, vooral op lichte zavel-, zand- en dalgronden algemeen voorkomt. De schimmel voelt zich bij een lagere pH en eventueel een minder goede structuur op zijn best, mits er voldoende vocht aanwezig is. Schade is te minimaliseren met een voldoende hoge pH, goede bodemstructuur en beperken van wateroverlast.

Aphanomyces kan zowel de kiemplanten als de oudere planten aantasten. Bij kiemplanten is de aantasting al heel snel dodelijk en vallen er planten weg. Bij aantasting voor de gewassluiting, zorgt de schimmel voor een steeds diepere insnoering vlak onder de grond. Uiteindelijk is de insnoering compleet en rolt de kop met het blad van de wortel af. Dit noemen we afdraaiers. Na de gewassluiting wordt het hele middenstuk van de wortel rondom aangetast en verteert van buiten naar binnen. Deze droge rot is oppervlakkig en uiteindelijk is de hele

wortel doorgerot. Op dat moment is alleen nog de kop en het blad intact en leidt het vaak tot onaangename verliezen bij de oogst.

Zaadbehandeling voor kiemplantbescherming

Al het bietenzaad is behandeld met de fungicide hymexazool. Dit fungicide heeft een zeer hoge effectiviteit tegen aphanomyces en beschermt de kiemplant tegen plantwegval in de eerste vier weken na het zaaien. Hymexazool in het pillenzaad helpt niet tegen plantwegval en wortelrot later in het seizoen.

Goede pH belangrijk

Om het aphanomyces moeilijk te maken de suikerbieten aan te aantasten moet de pH hoger dan 6 zijn. Hoe hoger de pH hoe minder makkelijk aphanomyces de suikerbiet kan aantasten. Het om-

Rubriek onder
verantwoordelijkheid van:

Postbus 20, 4670 AA Dinteloord

Tel.: +31 (0) 165 516 070
Eindredactie: Jurgen Maassen

irs@irs.nl
www.irs.nl

gekeerde geldt ook: hoe lager de pH hoe makkelijker het voor aphanomyces gemaakt wordt. De veel aangehouden pH van 5,0-5,4 op zand- en dalgronden maakt dat de enige factor die bepaalt of aphanomyces plantwegval en wortelrot gaat optreden de beschikbaarheid van (veel) water is, zoals in 2016. Zie ook de volgende paragraaf. Om aphanomyces zo weinig mogelijk kansen te geven om schade te doen, is op zand- en dalgronden het advies om voor de bietenteelt het perceel te bekalken tot ongeveer pH 5,5 voor suikerbieten. Dit vanwege andere negatieve effecten zoals mangaan- en boriumgebrek die op deze gronden bij een pH > 6,0 versterkt kunnen optreden, is het niet nodig om te streven naar een te hoge pH.

Aphanomyces tast de wortel van buiten naar binnen aan. Als het hele worteltje is doorgerot spreken we van een 'afdraaier'.

Aantasting door aphanomyces van een oudere plant. Kenmerkend is het wegteren van de biet van buiten naar binnen door een oppervlakkig rot net onder de grond. De kop en loof blijven heel lang in opvallend goede staat. Dit soort aantastingen levert bij de oogst onaangename verrassingen op.

Vocht en bodemstructuur

Aphanomyces is een waterminnende bodemschimmel. Daarom zijn perioden met veel neerslag vlak na het zaaien (in combinatie met temperaturen > 18 graden) of in de vroege zomer (juni-juli) een belangrijke factor om bij de gegeven pH aphanomyces de mogelijkheid te bieden om de bieten aan te tasten en schade te doen. De problemen zijn het grootst als de grond een aantal dagen tot een week

nat blijft, dan kunnen de zwemsporen van de schimmel makkelijk bij de bieten komen en deze infecteren. Zorg dus voor een goede ontwatering en structuur om een te veel aan water zoveel mogelijk te beperken. Een perceel met een slechte structuur is standaard natter en faciliteert de aantasting van aphanomyces.

Bram Hanse

Gewasbeschermingsbulletin 2019!

Als bijlage bij dit Cosun Magazine treft u het Gewasbeschermingsbulletin suikerbieten 2019 aan. Dit naslagwerk kunt u gebruiken tijdens de teelt voor de beheersing van ziekten, plagen en onkruiden. De grootste verandering sinds de vorige versie is de bestrijding van blad- en bodeminsecten. Wekelijkse controle van het bietenperceel is van groot belang. Lees ook meer over de herkenning van insecten in het bulletin. Bekijk hem ook op www.irs.nl/gewasbeschermingsbulletin.

